

GENOWEFA KRZOS

ur. 1922; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów, okupacja niemiecka, trauma

Trauma okupacji sowieckiej i niemieckiej

Przed ruskim trzeba się było kryć i kryć i kryć. Ileż lat można, Boże. Ani coś powiedzieć, czy żeby dziecku coś powiedzieć, jakieś historie, „O widzisz, to było, tak było, tak było”. Człowiek był przy pamięci, wytłumaczył, powiedział. Te historie dzieci powinny znać od rodziców. Nie było można, bo się człowiek bał, bo nie wiedział, kto zatrzyma ich i kto będzie pytał. A dziecko nie wie kto i co... Trzeba było się kryć ze wszystkim. Z każdym słowem, co się człowiek chciał coś powiedzieć, musiał się zastanowić, czy powiedzieć, czy nie powiedzieć. I Pan wychowuje dzieci i one do szkoły idą, powinny historię wiedzieć, a tam serce boli, nie można powiedzieć, no bo nie wie, kto uczy, kto czym jest. Tak, takie było życie. Dokąd Niemcy byli, tak się człowiek bał wyjść na ulicę, wejść tu, wejść tu, bo obława, to łapanki. Ile ja razy uciekałam, ile ja byłam mordowana, ile ja byłam bita, to nikt nie wie. Jak przyszłam do domu to sina byłam, oczy krwią zaszyły. Jeszcze babcia to coś przykładała... Ile to przeżyło się...

Data i miejsce nagrania	2008-09-29, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"